

Yapilandırmac? Ö?renme ile ?lgili Ö?retmen Yeterlili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yapilandırmac? Ö?renme ile ?lgili Ö?retmen Yeterlili?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32814>

Özet

Yapılandırmacı Öğrenme ile İlgili Öğretmen Yeterliliği Ölçeği, öğretmenlerin yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına yönelik yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla 2007 yılında Engin Karadağ tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Toplam 55 maddeden ve dört alt boyuttan oluşan bu ölçek, öğretmenlerin öğrenciyi tanıma, öğretimi planlama, öğretim sürecini yönetme ve ölçme-değerlendirme alanlarındaki yeterliliklerini derinlemesine analiz etmeyi hedefler. Ölçek, hem öğretmenlerin kişisel yeterlilik algılarını hem de uygulamadaki sorunları değerlendiren karma bir Likert derecelendirme sistemine sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen yeterliliği, Yapılandırmacılık, Yapılandırmacı Öğrenme, Pedagojik Yeterlilik, Eğitim Bilimleri, Öğretim Süreci, Ölçme ve Değerlendirme

Yazarlar

Engin Karadağ

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin çağdaş eğitim paradigmalardan biri olan yapılandırmacı öğrenme kuramının gerektirdiği bilgi, beceri ve tutumlara ne ölçüde sahip olduklarını ve bu yeterlilikleri ne şekilde kullandıklarını belirlemektir. Bu tespit, öğretmen eğitim programlarının ve mesleki gelişim faaliyetlerinin yapılandırmacı yaklaşıma destekleyecek şekilde optimize edilmesine olanak tanır.

Ölçek, öğretmen yeterliliğini dört temel pedagojik alanda inceleyerek, öğretmenlerin yapılandırmacı felsefeyi uygulamadaki güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu sayede, eğitim araştırmacılarına ve politika yapıcılara somut veriler sunulmaktadır.

Yapı

Yapılandırmacı Öğrenme ile İlgili Öğretmen Yeterliliği Ölçeği, öğretmenlerin pedagojik yeterlilik algılarını yapılandırmacı ilkeler çerçevesinde ölçmektedir. Ölçek, bilginin öğrenci tarafından aktif olarak inşa edildiği varsayımına dayanan yapılandırmacılık modelinin, öğretmenlik mesleğinin temel fonksiyonlarına nasıl entegre edildiğini değerlendiren maddelerden oluşur.

Ölçekteki maddeler, öğretmenlerin öğrencileri bireysel farklılıklarıyla tanıma becerilerinden, öğrenci merkezli etkinlikleri planlama, uygulama ve öğrencilerin anlamlı öğrenmelerini değerlendirme süreçlerine kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu yapı, öğretmen

yeterliliğini bütüncül bir yaklaşımla ele almaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, aracın yapılandırılmamış öğrenme yeterliliğini ölçme amacına uygunluğunu göstermektedir. Yapılan analizlerde, ölçeğin yapı geçerliliği katsayıları $.37$ ile $.73$ arasında değiştiği rapor edilmiştir. Bu değerler, alt boyutların ve maddelerin ölçülen yapıyı temsil etmede yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir.

Madde toplam korelasyonları ise $.24$ ile $.68$ arasında bulunmuştur. Ayrıca, madde ayrıntı edicilik özelliği analizleri (üst %27 ve alt %27 grupları arasındaki farklar) $p < .05$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur, bu da her bir maddenin yeterli ve yetersiz öğretmenleri birbirinden bağımsız bir şekilde ayırdığını kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, aracın tutarlılığını ve kararlılığını destekleyen sonuçlar vermiştir. İç tutarlılık düzeyi için hesaplanan Cronbach Alpha katsayısı **0.793** olarak tespit edilmiştir. Bu değer, psikometrik açıdan kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyine işaret etmektedir.

Zamana göre değişmezlik (test-tekrar test) güvenirliğini belirlemek amacıyla yapılan korelasyon analizi sonucunda ise katsayı **0.812** olarak bulunmuştur. Bu yüksek korelasyon katsayısı, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı ve kararlı sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Yapılandırılmamış Öğrenme ile İlgili Öğretmen Yeterliliği Ölçeği, toplam **55 madde** ve **4 alt boyuttan** oluşmaktadır. Bu faktör yapısı, öğretmen yeterliliğinin farklı operasyonel alanlarını temsil etmektedir:

Öğrenci (9 madde): Öğretmenin öğrencinin fiziksel, bilişsel ve duygusal özelliklerini tanıma yetkinliğini ölçer.

Öğretimi Planlama (7 madde): Öğretimin hedeflerini yapılandırılmamış ilkelere uygun belirleme ve materyal hazırlama yeterliliğini kapsar.

Öğretim Süreci (5 madde): Öğrenci ilgisini çekme, aktif katılımı teşvik etme ve öğrenme ortamını yönetme becerilerini değerlendirir.

Ölçme ve Değerlendirme (34 madde): Öğrenilen bilgileri hayatla ilişkilendirme ve süreç odaklı değerlendirme yöntemlerini kullanma yeterliliğini içerir. Bu alt boyut, ölçeğin en kapsamlı kısmını oluşturmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalışan Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Genel eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Ölçek, iki farklı derecelendirme yapısını kullanmaktadır:

Maddeler 1-9: Öğretmenin kendisini değerlendirdiği yeterlilik düzeyi (5'li Likert Tipi: 1=çok yetersiz - 5= çok yeterli).

Maddeler 10-55: Öğretmenin ilgili davranış uygulamaları (5'li Likert Tipi: 1=hiçbir zaman - 5=her zaman).

Anahtar Kelimeler

Yapılandırmacı Yaklaşım, Geçerlik, Güvenirlik, Öğrenci Merkezli Eğitim, Pedagojik Formasyon, Eğitim Psikolojisi, Likert Ölçeği

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: engin.karadag@hotmail.com

Yazışma Adresi: Yazışma adresi belirtilmemiştir; sorumlu yazar Engin Karadağ'dır.

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2007 yılında Engin Karadağ tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik kullanım için yazar ile iletişimi kurulması önerilir. Sorumlu yazarın iletişim adresi: engin.karadag@hotmail.com.

Ölçeğin orijinal makalesi ve bazı detayları aşağıdaki bağlantılarda mevcuttur. Orijinal makalenin PDF versiyonu şu adresten erişilebilir: kuyeb.com.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi ayrıca şu adresten indirilebilir: yapilandirmaci-ogrenme-ile-ilgili-

[ogretmen-yeterliliği-olceği-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Karadağ, E. (2007). Yapılandırılmış Öğrenme ile İlgili Öğretmen Yeterliliği Ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik analizleri . **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri**, 7(1), 153-175.

Yapılandırılmış Öğrenme ile İlgili Öğretmen Yeterliliği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ağağdaki ölçek maddeleri, ölçeğin faktör yapısınđ örnelemektedir. Ölçek toplam 55 maddeden olmaktadır.

4 alt boyut ve 55 madde

Öğrenci (9 m): Öğrencinin fiziksel özelliklerini tanığr.

Öğretimi Planlama (7 m): Öğretimin hedeflerini belirler

Öğretim Süreci (5 m): Öğrencilerin derse kağılgısını çeker.

Ölçme ve Değerlendirme (34 m): Öğrendiği bilgileri hayatınđn kesitleri ile birleştirir.